

Raadsvoorstel

portefeuillehouder
G. Hofstede

begrotingsprogramma
3 Gebiedsontwikkeling

draagt bij aan Global Goal(s)

- 9 Industrie innovatie en infrastructuur
 11 Duurzame steden en gemeenschappen

b en w-vergadering
11 februari 2020

agendapunt
3

bijlage(n) ter inzage
1

rol raad
Ter besluitvorming

soort document
Raadsvoorstel en -besluit

voorbereidende vergadering
10 maart 2020

agendapunt

raadsvergadering
26 mei 2020

agendapunt

onderwerp

Tracékeuze (snelle) fietsroute Arnhem - Dieren.

INHOUD VOORSTEL

- Op basis van de QuickScan Snelle Fiets Route tracékeuze Velp en de uitgevoerde omgevingsanalyse te kiezen voor de bestaande rijroute door Velp.
- Voor het tracégedeelte Velp - Dieren wordt voorgesteld om gezamenlijk met de bewoners te bekijken of verbreding van de rijloper mogelijk is. Afhankelijk van dat resultaat wordt voor dit tracédeel al dan niet voldaan aan de kwaliteitseisen van een snelle fietsroute.

1 Waartoe is het voorstel gedaan?

Bepaling tracékeuze (snelle) fietsroute Arnhem - Dieren.

2 Wat is de aanleiding?

De noodzaak komt voort uit het feit dat de bereikbaarheid van de Gelderse stedelijke regio is gebaat bij een forse inzet op duurzame mobiliteit. Bijvoorbeeld door mensen te verleiden die dagelijks met de auto rijden om met de fiets of e-bike te gaan. Dit is ook nodig om de klimaatdoelstellingen te halen en de luchtkwaliteit te verbeteren. Onze dagelijkse mobiliteit moet schoner. Op dit moment zorgt mobiliteit voor een kwart van onze totale CO₂-uitstoot. De aanleg van snelfietsroutes in onze stedelijke regio is, een deel van, de oplossing. De fiets biedt uitkomst voor het bereikbaar houden van onze steden en regio.

Voor de beeldvorming is het belangrijk om te realiseren dat een Snelle Fiets Route niet betekent dat de snelheid van de fietsers omhoog gaat. Het gaat om een rechtstreekse verbinding met weinig stopmomenten; een vlotte en veilige fietsverbinding die dermate aantrekkelijk is dat er vaker gekozen wordt voor de fiets in het woon-werk verkeer. Dit laatste is tevens het nut van de aanleg van snelfietsroutes.

In het voorjaar 2015 heeft adviesbureau Goudappel Coffeng een verkenning uitgevoerd naar een mogelijke Snelle Fiets Route (hierna SFR) tussen Arnhem en Dieren met als resultaat het ambitiedocument 'Verkenning snelfietsroute Arnhem - Dieren'.

De raad heeft in de motie Fietspad HAN - Larenstein (27 februari 2018) 'De volgorde van de dingen' verzocht om samen met omwonenden uit Velp een variantenstudie uit te voeren.

Deze variantenstudie is gestart met een klankbordgroep bijeenkomst (13 juni 2018) waarna er door het adviesbureau De Groot Volker uit Dieren een Quick Scan is opgesteld van een viertal door de klankbordgroep aangegeven tracés. Er bleken twee tracés op veel punten te voldoen aan de eisen van een snelle fietsroute en tevens goed aan te sluiten op het tracé dat in Arnhem is aangelegd. Deze twee tracés (Zuider Parallelweg en de Hoofdstraat) zijn tijdens de bewonersavonden met de omwonenden besproken.

Uit deze studie is gebleken dat voor de snelle fietsroute tussen Arnhem en Dieren in Velp geen enkel tracé te vinden is dat volledig aan de eisen van een SFR kan voldoen. Dat een wegvak niet voldoet hoeft geen groot probleem te zijn. Ook binnen het project Traverse Dieren is er door de stuurgroep voor gekozen om dit tracégedeelte niet in SFR kwaliteit uit te voeren. De provinciale eis aan een snelfietsroutetracé is dat op meer dan 80% van het tracé aan de kwaliteitseisen SFR wordt voldaan.

In januari 2020 heeft de gemeente door middel van drie interactieve bewonersavonden informatie gegeven maar ook opgehaald over de resultaten en plannen rondom de SFR Arnhem - Dieren. De resultaten van deze bewonersconsultatie vindt u in bijlage 1 - omgevingsanalyse.

De effectiviteit van de realisatie van de snelle fietsroute tussen Arnhem en Dieren is voor het gedeelte Dieren - Velp beperkt. Het aantal forenzen is beperkt zodat bij een verwachte overstap van auto naar fiets van ca. 2% het niet om grote aantallen fietsers gaat. Dit ligt anders op de relatie Velp - Arnhem daar betekent 4% toename een groei van 250 fietsers per dag. Die zich verdeelt over de beschikbare fietsverbindingen met Arnhem. De grootste winst voor alle fietsers is het feit dat met het project SFR de kwaliteit van de fietsverbinding verbeterd wordt en knelpunten worden opgelost (bron: nadere verkenning snelfietsroute Arnhem - Dieren, Decisio/Tips december 2015).

3 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

- Fietsplan 2005.
- Verkeerscirculatieplan Velp (2008).
- Fietspadenplan 2016.
- Motie Fietspad HAN - Larenstein (27 februari 2018) 'De volgorde van de dingen'.
- Motie Bekijk het eens vanaf de fiets (24 september 2019).
- Motie Vrije keus route (28 januari 2020).

4 Wat willen wij bereiken?

Als duurzame vervoerswijze en gezonde dagelijkse activiteit kan de fiets een grote rol spelen bij het bereiken van de Global Goal(s). Het fietsgebruik blijft toenemen. Investeren in de fiets als transportmiddel met duurzame fietsen en een verbeterde infrastructuur is dan ook noodzakelijk.

Doel 9: Innovatie en infrastructuur

Een toename in fietsers maakt het voor overheden eenvoudiger om infrastructuur uit te bouwen die menselijk welzijn bevordert en betaalbaar en toegankelijk is voor iedereen.

Doel 11: Duurzame steden en gemeenschappen

Fietsen is een efficiënte manier om dure en schaarse ruimte in stedelijke gebieden te benutten. Fietsen is bovendien een gezonde, schone en goedkope manier van vervoer.

5 Wat gaan wij ervoor doen?

5.1 ADVIES

Het tracé voor de SFR van Arnhem naar Dieren moet door Velp, voor de bepaling van dit tracé moet het belang van de fietser, bewoners, ondernemers maar ook de andere weggebruikers worden afgewogen. Ook het belang van de regionale bereikbaarheid speelt een rol.

Alles overwegende wordt voorgesteld af te zien van de aanleg van een SFR over de Zuider Parallelweg door Velp. Bij de afweging van dit tracé ervaart de gemeente in hoofdzaak onvoldoende draagvlak, naast technische beperkingen van het tracé. Ook voor de route via de Hoofdstraat wordt voorgesteld dit geen onderdeel uit te laten maken van een snelle fietsroute. De huidige fietsers zullen dit deel van het tracé blijven gebruiken als fietsroute onafhankelijk van de benaming SFR. Het blijft een hoofd fietsroute. Het centrumdeel kan nooit worden ingericht als snelfietsroute. Op overige delen zijn nog wel verbeteringen mogelijk maar geen aanleg van vrijliggende fietspaden. Voor het tracégedeelte door Rheden wordt voorgesteld om gezamenlijk met de bewoners te bekijken of verbreding van de rijloper mogelijk is. Afhankelijk van dat resultaat wordt al dan niet voldaan aan de kwaliteitseisen van een snelle fietsroute. Voor het gedeelte De Steeg - Dieren worden geen aanpassingen voorgesteld. Dit voldoet grotendeels aan SFR kwaliteit. Het is aan de stuurgroep SFR om te beslissen of met dit besluit wordt voldaan aan de voorwaarden van de Provincie, Arnhem en de fietsersbond. Hierdoor wordt duidelijk of op het gehele tracé Velp - Dieren nog sprake is van een snelle fietsroute.

De routes en hun kenmerken en het draagvlak worden in de volgende paragrafen beschreven. Onder 8 wordt verder ingegaan op het draagvlak en de resultaten van de bewonersconsultatie.

5.2 Specificaties snelle fietsroute

Voor de snelle fietsroute tussen Arnhem en Dieren is gezocht naar een tracé dat zo goed mogelijk voldoet aan de eisen aan een snelle fietsroute. Deze eisen zijn vastgesteld door de provincie Gelderland.

Een snelle fietsroute heeft bij voorkeur de volgende kenmerken:

- tweerichtingsfietspad 4,00 meter breed, rood asfalt;
- fietser in de voorrang;
- geen obstakels (paaltjes, drempels etc.);
- comfortabele en aantrekkelijke fietsroute.

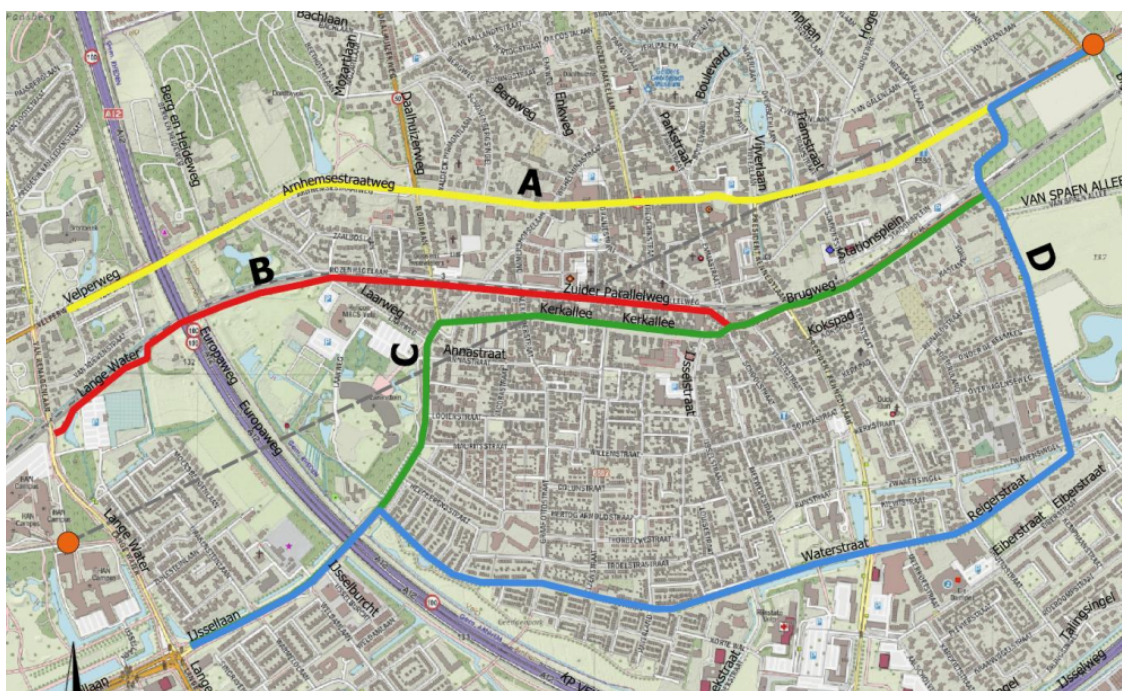
Er zijn compromissen mogelijk waar dit niet inpasbaar is:

- inrichting als fietsstraat, 4,50 meter breed, rood asfalt, auto te gast;
- fietsvriendelijke afstelling VRI (maximaal één per km);
- eenrichtingsfietspaden, 2,50 meter breed, rood asfalt.

Uit de uitgevoerde studies is gebleken dat voor de snelle fietsroute tussen Arnhem en Dieren in Velp geen tracé te vinden is dat aan de eisen kan voldoen. Voor het deel tussen Velp en Dieren is geconcludeerd dat met aanpassing van de parallelwegen in Rheden de huidige fietsroute in voldoende mate aan de snelfietsroute kwaliteit kan voldoen.

5.3 Tracés door Velp

Onderstaand leggen wij uit welke varianten er onderzocht zijn in de Quick Scan. Deze routes zijn beoordeeld op de hoofdeisen van een snelle fietsroute: Samenhang, Directheid, Aantrekkelijkheid, Veiligheid en Comfort. Maar ook op de aansluiting aan het Arnhemse tracé. De twee beste varianten zijn gepresenteerd aan de omgeving tijdens de bewonersavonden op 20, 22 en 23 januari 2020. De reacties van de omgeving vindt u terug in de conclusie van de omgevingsanalyse en de bijbehorende bijlage. Uit de reacties van de aanwezige bewoners bleek dat ook de overige tracés (C en D) van belang zijn. Daarom worden ze allemaal beschreven. De vier onderzochte routes zijn:

- A:** Velperweg - Arnhemsestraatweg - Hoofdstraat - Zutphensestraatweg.
- B:** fietspad HAN-L - Zuider Parallelweg - Brugweg - Kastanjelaan - AG Hofkeslaan - Zutphensestraatweg.
- C:** IJssellaan - Larensteinselaan - Kerkallee - Brugweg - Kastanjelaan - A.G. Hofkeslaan - Zutphensestraatweg.
- D:** IJssellaan - Larensteinselaan - Waterstraat - Reigerstraat - Gasthuislaan - A.G. Hofkeslaan - Zutphensestraatweg.

Voor de vergelijkbaarheid zijn alle tracés beoordeeld vanaf hetzelfde beginpunt in Arnhem (oranje punt op tekening). De genoemde lengtes wijken hierdoor af van de Quick Scan.

5.3.1 De kenmerken tracés Velp en aanwezig draagvlak

Route A:

- bevat meer hoogte verschil dan de overige tracés;
- 4 verkeerslichten;
- veel parkeervakken;
- druk autoverkeer;
- fietsers volledig in de voorrang;
- busroute;
- het centrumdeel ca. 550 meter zal nimmer aan de SFR kwaliteit kunnen voldoen;
- op dit moment voldoet 1800 meter niet aan de eisen maar hiervan is 900 meter geschikt te maken door de fietsstroken te verbreden en 350 meter vrijliggende fietspaden zijn 2,25 meter breed.

Draagvlak: met name het centrumdeel wordt ongeschikt geacht als snelle fietsroute.

De ondernemers en aanwonenden zijn geen voorstander van het aanwijzen als SFR. Juist een vermindering van het doorgaand fiets-, auto- en vrachtverkeer is hun streven.

Daarnaast vrezen zij ook economische gevolgen. De aantrekkelijkheid van het centrum zou door de verwachte toename van vooral snelle fietsers afnemen en ook de verkeersveiligheid zou afnemen.

Het aantal fietsers neemt eerder af dan toe omdat er een nieuwe fietsverbinding (fietspad HAN-Larenstein) naar Arnhem bijkomt. Een zorgvuldig ontwerp voor de herinrichting van de Hoofdstraat kan gedeeltelijk aan de bezwaren tegemoetkomen.

Route B: ca.

- er zijn geen verkeerslichten;
- scholen direct langs de route;
- 6 kruisingen zonder voorrang;
- weinig autoverkeer;
- geparkeerde auto's en laden en lossen vrachtwagens;
- oversteek zeer drukke Pres. Kennedylaan;
- ca. 1000 meter zal nimmer aan de SFR kwaliteit kunnen voldoen.

Draagvlak: met name door het smalle wegprofiel wordt B ongeschikt geacht als snelle fietsroute.

Route C:

- ca. 200 meter langer dan A of B;
- 1 verkeerslicht;
- vrijliggende fietspaden Larensteinselaan (b = 1,40 meter);
- breed profiel Kerkallee;
- drukker autoverkeer t.o.v. B;
- geparkeerde auto's beide zijden Kerkallee;
- 11 kruisingen zonder voorrang dus veel stopmomenten;
- oversteek zeer drukke Pres. Kennedylaan;
- route C is ca. 2000 meter lang waarvan 600 meter nimmer aan de SFR kwaliteit zal kunnen voldoen.

Draagvlak: door het aantal kruisingen zonder voorrang minder geschikt als snelle fietsroute.

Route D:

- Ca. 800 meter langer dan A of B;
- 2 verkeerslichten;
- druk autoverkeer;
- geparkeerde auto's;
- busroute;
- fietsers volledig in voorrang;
- de route is ca. 4200 meter lang waarvan ca. 3200 meter nimmer aan de SFR kwaliteit zal kunnen voldoen.

Draagvlak: ondanks de grotere afstand die met deze route wordt afgelegd wordt wel geschikt geacht als doorgaande fietsroute. Er zijn fietsstroken aanwezig en het aantal parkeerbewegingen is beduidend lager dan in een winkelgebied.

Conclusie:

- variant A wordt negatief beoordeeld m.b.t. het centrumdeel, het overige deel voldoet grotendeels;
- variant B scoort zeer negatief;
- variant C voldoet niet;
- variant D is een omweg en een geschikte fietsroute maar zonder mogelijkheid tot SFR kwaliteit.

Gezien de plannen voor een herinrichting van de Hoofdstraat blijft variant A over als de variant met de hoogste snelle fietsroutekwaliteit. Hierbij wordt het centrumdeel ca. 550 meter heringericht waarbij een verbetering (o.a. doorstroming, verkeersveiligheid) voor alle weggebruikers wordt nagestreefd. Er zal bij de herinrichting rekening worden gehouden met de wensen van gebruikers, ondernemers en aanwonenden. De uiteindelijke vormgeving/inrichting is hierdoor onafhankelijk van de tracékeuze SFR.

5.4 Tracé Rheden en De Steeg en Ellecom

Op dit deel van de route verandert er weinig. Er wordt gebruikgemaakt van de bestaande fietsvoorzieningen. Om aan de kwaliteitseisen van een snelle fietsroute te voldoen is het de bedoeling om gezamenlijk met de bewoners te bekijken of verbreding van de rijloper mogelijk is. Door de lage parkeerdruk lijken er mogelijkheden te zijn. Het betreft wel ca. 2300 meter parallelweg dat alleen met een gewijzigd profiel aan de SFR eisen kan voldoen. Dit deel wordt heringericht met inbreng van de aanwonenden en dat hiervoor ruimte moet worden gegeven, ook als dit betekent dat dit deel minder zal voldoen aan de eisen die worden gesteld aan de SFR.

5.4.1 Draagvlak omgeving

De parallelwegen worden door de bewoners en aanwonenden ongeschikt geacht als snelle fietsroute. De reden hiervoor is de door hen verwachte toename van fietsers en een toename van het aantal e-bikes en speed pedelecs. Zij verwachten dat de huidige knelpunten niet worden weggenomen en dat de aanleg van een SFR de knelpunten enkel zal verergeren.

De toename ten gevolge van de snelle fietsroute is hier beperkt slechts enkele tientallen fietsers (bron: nadere verkenning snelfietsroute Arnhem - Dieren, Decisio/Tips december 2015).

Veel van de genoemde problemen zijn bestaande problemen die door een snelle fietsroute niet zullen wijzigen.

6 Wat zijn de financiële consequenties?

Op basis van het tracé HAN - Larenstein, Zuider Parallelweg etc. en conform de keuzes gemaakt door de gemeente Rheden ten aanzien van het voorlopig ontwerp is een kostenraming opgesteld. Deze komt uit op een bedrag van € 912.000,00. Er is 1 miljoen euro beschikbaar voor de realisatie van de snelle fietsroute (Voorjaarsnota 2016). De uiteindelijke tracékeuze bepaalt de hoogte van de investering.

Inzicht verloop beschikbaar budget	Structureel/ incidenteel	2018	2019	2020	2021
Budget	incidenteel	1.000.000	999.786	995.523	
<i>Af: uitgaven</i>		214	4.263		
<i>Af: aangegane verplichtingen</i>				30.000	
<i>Bij: inkomsten</i>					
Beschikbaar		999.786	995.523		
Gevraagd budget				912.000	
Restant budget nog beschikbaar		999.786	995.523	53.523	

7 Wat zijn de risico's?

De stuurgroep SFR heeft ingestemd met de aanpak van de bewonersconsultatie. Daarbij is aangegeven dat de resultaten en de daarop te maken keuze door de raad in een eerstvolgend stuurgroep overleg worden besproken zodat gezamenlijk zal worden vastgesteld of er nog sprake kan zijn van een project snelle fietsroute Arnhem - Dieren.

Voor het gedeelte door Velp wordt geen tracékeuze gemaakt. Bij de aanpassing van de parallelwegen in Rheden kan pas na verdere uitwerking met bewoners bepaald worden of aan de SFR eisen wordt voldaan. Hierdoor is het nog onzeker in hoeverre het gehele tracé voldoende SFR kwaliteit heeft en daarmee eventueel niet meer aan de subsidievereisten voldoet zodat daarmee ook de financiering wegvalt.

8 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?**8.1 Ophalen meningen**

Om een goed beeld te krijgen van de meningen en denkbeelden van de omgeving -van bewoners, direct aanwonenden, ondernemers en belangengroepen- heeft de gemeente drie bewonersavonden georganiseerd met als doel:

- de voorkeurstracés in Velp te presenteren (A en B);
- het voorkeurstracé tussen Dieren en Velp te presenteren;
- ophalen knelpunten en bezwaren;
- ophalen vragen;
- ophalen ideeën en oplossingen.

De eerste en tweede avond (20 en 22 januari) waren met name gericht op de bewoners van Velp. De laatste avond was met name gericht op de bewoners van Dieren, Ellecom en Rheden. Voor alle avonden zijn de aanwonenden uitgenodigd per brief en heeft er een aankondiging in de lokale krant gestaan.

9 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

Met dit voorstel wordt voldaan aan de afspraken met de stuurgroep SFR waarbij is afgesproken dat uiterlijk in maart 2020 een voorstel ligt aan de raad van Rheden op basis waarvan de stuurgroep een besluit kan nemen over een GO - No GO voor deze SFR. Afhankelijk van het alternatief dat de gemeenteraad van Rheden kiest, neemt de stuurgroep SFR een besluit of de aanleg Snelle Fiets Route doorgang kan vinden.

9.1 Terugkoppeling omgeving

10 februari 2020 koppelt de gemeente terug aan de omgeving:

- resultaat en samenvatting bewonersavonden;
- proces en afweging van resultaat door het college;
- inhoud van het voorstel aan de gemeenteraad.

9.2 Besluit gemeenteraad

Het besluit dat wordt genomen zal worden gecommuniceerd aan de betrokken partners en de omgeving. Ook zullen de consequenties en vervolgstappen met hen worden gedeeld.

9.3 Informatiepagina

Er is een informatiepagina gemaakt op de gemeentelijke website om de omgeving te informeren over het proces en de plannen rondom de Snelle Fiets Route.

10 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

Niet van toepassing.

De Steeg, 24 maart 2020

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester.

Hans Kettelerij,
secretaris.